

בית המדרש "תורת דוד"
ע"ש הגה"צ רבי דוד בר חן זצ"ל - רבה של שדרות,
והרבנית רות בר חן ע"ה

"תורת דוד"

השיעור השבועי
פרשת תרומה
תשפ"ג

(שנה ז', גליון מס' 282)

שיעורי הרב אליהו בר חן
e0527191965@gmail.com | 052-719-1965

**השיעור השבועי עם הרב אליהו בר חן,
מתקיים בכל יום שלישי, בבית הכנסת "כתר תורה" -
ניסנית,
ביישוב ניצן ב'**

זמן תחילת השיעור:

שעון חורף - 19:45

שעון קיץ - 20:00 (כאשר זמן צאת הכוכבים מתארך,

השיעור מתקיים מיד לאחר תפילת ערבית)

לקבלת הגליון השבועי בדוא"ל:

נא שלחו הודעה, לכתובת k.torat.david@gmail.com

תחת הכותרת "גליון שבועי"

זמני כניסת ויציאת השבת:

רבינו תם:	יציאה:	כניסה:	
18:50	18:09	16:57	ירושלים:
18:47	18:11	17:13	תל אביב:
18:48	18:10	17:05	חיפה:
18:50	18:11	17:15	באר שבע:

הלימוד, מוקדש לרפואתם השלימה, של:

שושנה סולטנה בת מרים

שרה בת סוליקא

דינה בת סוליקא

אסתר בת תמר

שרית בת גילה

פאני פרוחה בת רחל

אמירה בת נעמי

הרב משה בן אסתר

הרב רפאל פנחס בן מרים רמו

רפאל מנחם בן רות רדואה

הרב יוסף בן רחל

חיים נתן צבי בן שרה

מרדכי בן רינה

מאיר בן נעמי

אליהו לוזון בן גד

לזיכרון עולם בהיכל ה'

- הגה"ק רבי רפאל משה אלבאז בן רבי שמואל זיע"א
- הגה"צ רבי דוד מסעוד עובדיה בן אסתר זיע"א
- הגה"צ רבי חיים וואלקין בן צביה זיע"א
- רבי אברהם איבגי בר רחמה זצ"ל
- רבי שלום איבגי בר רחמה זצ"ל
- צורי (צורישדי) גניש ז"ל בן יולנדה תחי'
- אפרים (אפי) ביתן בן קונפיטה ז"ל
- משה חיון בר קוקה ז"ל
- דב לוסטרניק בר אביבה ז"ל
- משה מושי מקסים בן לילה תהילה ז"ל

~~~

- הצדקת מזל טוב אלבאז (לבית סודרי) בת רבקה ע"ה
- הצדקת מרים רמו עובדיה בת אסתר ע"ה
- הצדקת ברוריה מויאל בת חוה ע"ה
- זוהרה פרץ (לבית כהן) בת רחל ע"ה
- מזל טוב סיגלר (לבית עובדיה) בת זוהרה ע"ה
- רחל עמוס (לבית מלכה) בת אסתרלייה ע"ה
- אליס חוה עישה לוי (לבית סיבונג) בת גרסיה ע"ה
- רות חפציבה כהן (לבית פרשה) ע"ה בת פרלה תחי'
- חנה בת ליליאן ע"ה
- חנה אילוז בת פרוחה ע"ה
- איילה בת נעמי ע"ה

פרשת תרומה התשפ"ג

”סוד שַׁבַּת זְכוֹר וְשִׁמּוֹר”

א. ”וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה, לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, תִקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי” (שמות, כה', א' - ב').

”וַעֲשִׂיתָ מִנֶּרֶת זָהָב טְהוֹר, מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה הַמְנוֹרָה, יָרֵכָה וְקִנָּה, גְּבִיעֶיהָ כַּפְתָּרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ, מִמְּנָה יִהְיוּ” (שמות, כה' - לא').

”לַעֲמֹת הַמִּסְגָּרָה, תַּהְיֶינָה הַטְּבָעֹת, לְבָתִּים לְבָדִים, לְשֵׂאת אֶת הַשֵּׁלֶחַן” (שמות, כה' - כז').

ב. על מאמר הכתובים ¹, ”וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה, לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, תִקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי” דרשו רבותינו ז"ל ²:

” וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה - הִדָּא הוּא דְכֶתִיב ³, 'כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, תּוֹרַתִי אֶל תַּעֲזוּבוּ”.

’אל תעזבו' - אֶת הַמִּקְח שֶׁנָּתַתִּי לָכֶם.

יֵשׁ לָךְ אָדָם שְׁלוֹקֶח מִקַּח, יֵשׁ בּוֹ זָהָב אֵין בּוֹ כֶּסֶף, יֵשׁ בּוֹ כֶּסֶף אֵין בּוֹ זָהָב.

אָבֵל הַמִּקְח שֶׁנָּתַתִּי לָכֶם, יֵשׁ בּוֹ כֶּסֶף,

שֶׁנֶּאֱמַר ⁴, 'אֲמָרוֹת ה' אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת, כֶּסֶף צְרוּף,

יֵשׁ בּוֹ זָהָב,

¹ שמות, כה', א' - ב'.

² שמות רבה, פרשה לג', א'.

³ משלי, ד' - ב'.

⁴ תהילים, יב' - ז'.

שְׁנֵאֲמַר ⁵, 'הַנְּחַמְדִים מְזֶהָב וּמְפֹז רְבִי'.
יֵשׁ אָדָם לֹקַח שְׂדוֹת אֲבָל לֹא כָרְמִים, כָּרְמִים וְלֹא שְׂדוֹת.
אֲבָל הַמִּקַּח הַזֶּה, יֵשׁ בּוֹ שְׂדוֹת וַיֵּשׁ בּוֹ כָרְמִים,
שְׁנֵאֲמַר ⁶, 'שְׁלַחְנָךְ פְּרָדִס רְמוֹנִים'.
יֵשׁ לְךָ אָדָם לֹקַח מִקַּח, וּבְגִי אָדָם אֵינְךָ יוֹדְעִין מֵהוּ, אֲבָל מִשְׂכָּר הַסְּרָסוּר, נִתְּוֹדַע מֵה
לְקַח.
כִּךְ הַתּוֹרָה, אֵין אָדָם יוֹדֵעַ מֵה הִיא, אֲלֵא מִשְׂכָּר שְׁלַקַּח מִשָּׂה,
שְׁנֵאֲמַר ⁷, 'וּמִשָּׂה לֹא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו, בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ'.
וַיֵּשׁ לְךָ מִקַּח, שְׁמִי שְׁמִכְרוּ, נִמְכַר עִמּוֹ!
אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִישְׂרָאֵל, מִכְרִיתִי לָכֶם תּוֹרָתִי, כְּבִיכּוֹל נִמְכַרְתִּי עִמָּה!
שְׁנֵאֲמַר, 'וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה'.
מִשָּׁל, לְמִלְךָ שֶׁהָיָה לוֹ בֵּת יַחֲדָה, בָּא אֶחָד מִן הַמְּלָכִים וּנְטָלָה,
בְּקִשׁ לִילְךָ לוֹ לְאַרְצוֹ, וְלִטַּל לְאַשְׁתּוֹ.
אָמַר לוֹ, בְּתִי שְׁנַתְתִּי לְךָ יַחֲדָיִת הִיא,
לְפָרֵשׁ מִמֶּנָּה אֵינִי יְכוֹל,
לוֹמַר לְךָ, אֵל תִּטְלָה, אֵינִי יְכוֹל, לְפִי שֶׁהִיא אֲשַׁתְּךָ,
אֲלֵא, זֹו טוֹבָה עָשָׂה לִי, שֶׁכָּל מְקוֹם שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ, קִיטוֹן אֶחָד עָשָׂה לִי, שֶׁאֲדוֹר
אֲצִלְכֶם, שֶׁאֵינִי יְכוֹל לְהַנִּיחַ אֶת בְּתִי.
כִּךְ אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לִישְׂרָאֵל -
נִתְתִי לָכֶם אֶת הַתּוֹרָה,

⁵ תהילים יט' - יא'.

⁶ שיר השירים, ד' - יג'.

⁷ שמות, לד' - כט'.

לְפָרֵשׁ הַיְמָנָה אֵינִי יָכוֹל,
לוֹמַר לָכֶם אֶל תִּטְלוּהָ, אֵינִי יָכוֹל,
אֶלָּא, בְּכָל מְקוֹם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים, בֵּית אֶחָד עָשׂוּ לִי שְׂאֵדוֹר בְּתוֹכוֹ,
שֶׁנֶּאֱמַר ⁸, 'וַעֲשׂוּ לִי מִקְדָּשִׁי'.
והנה, ידועים ומפורסמים דברי ה"זוהר הקדוש" ⁹ :
"תּוֹרָה מ' ... תּוֹרָה דְּאַתְיֵיהִיבַת בְּאַרְבָּעִים יוֹם".
דהיינו :
שהמילה "תרומה", היא נוטריקון, של "תורה מ' " -
כנגד מ' ימים, שהיה משה רע"ה, אצל הקדוש ברוך הוא, כאשר קיבל את התורה
הקדושה.
וכעין זה, מצינו בדברי "בעל הטורים" ¹⁰ :
" 'תרומה', אותיות מ' תורה,
שהתורה שניתנה ל-מ' יום, הוא לאוכלי תרומה,
כהיא דאמרינן ¹¹, לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן ...
וזהו 'ויקחו לי' - לשמי, שכל מי שעוסק בתורה, כאילו לוקח לי,
שאין לו להקדוש ברוך הוא בעולם, אלא ד' אמות של הלכה בלבד".
ובטעם הדבר, כתב רבינו זיע"א :
דכיוון שנשמך עניין ה"תרומה" ¹², לעניין מ' ימים שהיה משה רע"ה אצל
הקדוש ברוך הוא ¹³, דייקנו כך.

⁸ שמות, כה' - ח'.

⁹ פרשת "קורח", דף קעט' ע"א.

¹⁰ בריש פרשתן.

¹¹ מדרש תנחומא, פרשת "בשלח", כ'.

¹² ריש פרשתן.

ולאור דבריהם הקדושים, נראה בסייעתא דשמיא לבאר בביאור מילת "תְּרוּמָה":
תְּרוּמָה ה',

והיינו, שבכדי שהתורה הקדושה תרומם את האדם, עליו ללומדה מתוך יראת
שמים צרופה. וכמו שיתבאר להלן.

ג. על הפסוק ¹⁴, "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", כתב ¹⁵
הגה"ק רבינו חיים סינאוני זיע"א:

שנוטריקון המילה "בְּרֵאשִׁית", היא, אותיות "שָׁב-יִרְאֵת",

והנה, המילה "יִרְאֵת", עולה בגימטריא 611,

וכמו כן, המילה "תּוֹרָה", עולה בגימטריא 611.

ללמדך, שהרוצה לשוב בתשובה שלימה על חטאיו, ולהיות ירא שמייים,

צריך לעסוק בתורה הקדושה, אשר היא מכפרת על כל עוונותיו.

ובטעם הדבר, שגדול כוח התורה משאר המצוות, להכניע את היצר הרע,

כתב ¹⁶ הרב חיד"א זיע"א:

"דע, כי בשעה שאכל אדם הראשון מעץ הדעת, נהנו כל אבריו, חוץ מן הקנה,

לפי שלא דיבר בעת האוכל.

אבל, חוה אמנו, דברה בעת אכילתה ¹⁷, ופגמה אפילו הקנה שלה.

¹³ סוף פרשת "משפטים".

¹⁴ בראשית, א' - א'.

¹⁵ בספרו הקדוש "עטרת תפארת" (בראשית, א' - א').

¹⁶ בספרו הקדוש "דברים אחדים", דרוש יג',

וכמו כן, בספרו הקדוש "דבש לפי", מערכת ש', אות ו'.

¹⁷ שאמרה לאדם הראשון לאכול,

וכמאמר הכתוב (בראשית, ג' - יז):

ואפשר, אני אומר -

כי למה הנשים אינם בכלל לימוד התורה, כיוון שהקנה שלהם חס ושלוש פגום, כידוע מדבריו ז"ל.

אבל האנשים, אשר לפני הש"ס הם נגשים, נאה ויאה להו לימוד התורה, כי הקנה שלהם אינו פגום."

ד. וביאר בזה¹⁸ מהר"י קורין זיע"א, רבו של הגה"ק רבי חיים סינאוני זיע"א:

דהנה, אמרו רבותינו ז"ל¹⁹, "אם פגע בך מנוול זה, משכהו לבית המדרש",

והנה, "מנוול", עולה בגימטריא 132,

והיצר הרע, אשר הוא סמא"ל, עולה בגימטריא 132 - עם הכולל.

ללמדך, שהיות והאדם שייך בדברי התורה הקדושה, מחמת שלא פגם את הקנה שלו,

ממילא, כאשר יפגע בו ה"מנוול" שהוא היצר הרע, התיקון היחיד שיש לעשות עמו, הוא, למושכו לבית המדרש -

על ידי עסק התורה הקדושה, בקדושתה ובטהרתה.

ה. ידועים ומפורסמים דברי רשב"י זיע"א²⁰, שכנסת ישראל היא בן הזוג של השבת, וכדלהלן:

"אמרה שבת לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם -

לכלן יש בן זוג, ולי אין בן זוג.

"ולאדם אמר, כי שמעת לקול אשתי, ותאכל מן העץ אשר צויתיך, לא תאכל ממנו, ארוכה האדמה בעבורך, בעצבון תאכלנה, כל ימי חייך".

¹⁸ בספרו הקדוש "מחמדי שמים", ח"ב, עמודים שכו'-שכז'.

¹⁹ קידושין, ל" ע"ב.

²⁰ בראשית רבה, פרשה יא', ח'.

אָמַר לָהּ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא -

כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, הִיא בֶן זֹגֶךָ."

ונתקשה בזה ²¹, אדונינו הגר"א זיע"א :

שהנה, מטענתה של השבת, "לְכַלֵּן יֵשׁ בֶּן זֹגִי",

משמע, שיום ראשון, הרי הוא בן הזוג של יום שני,

וכן הלאה.

וממילא, שלשבת אין בן זוג.

ולכאורה, היאך ובמה, יהיה יום ראשון בן הזוג של יום שני, וכו'.

ועוד, שבתשובת הקדוש ברוך הוא לשבת, "כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הִיא בֶּן זֹגֶךָ",

יש לעיין, היאך ובמה, פועל הדבר שהם בני זוג.

ותירץ :

שלעולם, אין הכוונה שיום ראשון הוא בן זוגו של יום שני, וכן הלאה.

שכן, כאשר נתבונן בששת ימי בראשית, נראה כדלהלן :

ביום הראשון -

נבראו האור והחושך, שהם היום והלילה,

ביום השני -

נברא הרקיע שהוא השמים, ונבדלו המים,

ביום השלישי -

נבראה היבשה שהיא הארץ, וכמו כן האילנות והדשאים,

ביום הרביעי -

נבראו השמש והירח, שהם המאור הגדול והמאור הקטן והכוכבים,

ביום החמישי -

²¹ לא מצאתי היכן הוא, אך כך ידוע להביא משמו.

נבראו שרצי המים העופות והדגים,

ביום השישי -

נבראו האדם והבהמות.

וממילא, סדרם של בני הזוג, כך הוא:

יום ראשון, הוא בן זוגו של יום רביעי -

שכן, ביום הראשון, ברא הקדוש ברוך הוא את האור ואת החושך,

וביום הרביעי, ברא הקדוש ברוך הוא את המאורות עצמם, שהם השמש והירח,

יום שני, הוא בן זוגו של יום חמישי -

שכן, ביום השני, ברא הקדוש ברוך הוא את השמים,

וביום החמישי, ברא הקדוש ברוך הוא את השרצים והעופות, בכדי שיוכלו לעופף

"על" הארץ,

יום שלישי, הוא בן זוגו של יום שישי -

שכן, ביום השלישי, נבראו היבשה, האילנות והדשאים,

וביום השישי, ברא הקדוש ברוך הוא את האדם, בכדי שיתפלל על הגשמים,

בשביל האילנות ודשאים -

וכמו כן, ברא הקדוש ברוך הוא את הבהמות, שידורו על היבשה.

וממילא, היום היחיד שאין לו בן זוג, הוא השבת.

ולפיכך, אמר הקדוש ברוך הוא לשבת:

"כִּנְסֹת יִשְׂרָאֵל הִיא בֶן זִוגְךָ",

שכן, בשבת, הקדוש ברוך הוא שָׁבַת מכל מלאכתו, וכמאמר הכתוב²², "שָׁבַת

וַיִּנְפְּשׁ".

והנה, עם ישראל, שנצטוו לשבות ממלאכתם ביום השבת, הרי הם פנויים

ממלאכתם,

²² שמות, לא' - יז'.

וממילא, ביום זה, הם מגדילים את עוצמת לימוד התורה שלהם,
וכמאמרם ז"ל²³, "לא ניתנו שבתות וימים טובים - אלא לעסוק בהן בדברי
תורה".

ולפיכך:

רק הם, יכולים להיות בני הזוג של יום השבת,

שכן, אז זיווגם שלם ביותר.

א. כאשר קין הרג את אחיו, הוא נשפט אצל הקדוש ברוך הוא, וכשיצא
ממשפטו - לימדונו רבותינו ז"ל²⁴:

"פָּגַע בּוֹ אָדָם הָרֵאשׁוֹן, אָמַר לוֹ, מַה נַּעֲשֶׂה בְּדִינְךָ?

אָמַר לוֹ, עֲשִׂיתִי תְּשׁוּבָה, וְנִתְפַּשְׂרְתִּי.

הַתְּחִיל אָדָם הָרֵאשׁוֹן מְטַפַּח עַל פָּנָיו, אָמַר -

כִּךְ הִיא כְּחָה שֶׁל תְּשׁוּבָה, וְאֲנִי לֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ! "

מִיָּד עָמַד אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְאָמַר²⁵, 'מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת' וּגו'.

אָמַר רַבִּי לְוִי -

הַמִּזְמוֹר הַזֶּה, אָדָם הָרֵאשׁוֹן אָמְרוֹ, וְנִשְׁתַּכַּח מְדוּרוֹ,

וּבָא מִשָּׁה, וְחָדְשׁוֹ עַל שְׁמוֹ, 'מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת'²⁶ ."

ב. על הפסוק²⁷, "וְנַעֲשִׂיתָ מְנַרְתַּי זָהָב טָהוֹר, מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה הַמְּנוֹרָה, יָרְכָה וְקָנָה,
גְּבִיעֶיהָ כְּפִתְרֶיהָ וּפְרָחֶיהָ, מִמָּנָה יִהְיוּ", כתב²⁸ רבינו הר"י הטוב זיע"א:

²³ תלמוד ירושלמי, מסכת שבת, פט"ו ה"ג.

²⁴ בראשית רבה, פרשה כב', יג'.

²⁵ תהילים, צב' - א'.

²⁶ יעו"ן באות ח', ושם נתבאר, שהוא ראשי תיבות "למשה".

²⁷ שמות, כה' - לא'.

²⁸ בספרו הקדוש "בן איש חי", בהקדמה לפרשתן בשנה שניה.

״גופה של מנורה, שהוא נר האמצעי, רומז ליום שבת,
ושישה קנים, שיש בהם שישה נרות, רומזים לששת ימי החול.
דידוע, מה שכתב רבינו האר"י ז"ל -
מיום רביעי, מתחילין לעשות הכנה לשבת, בסוד נפש רוח נשמה, בימים ד'-ה'-ו',
ואחר שבת, שהם ימים א'-ב'-ג', הם השארית נפש רוח נשמה מקדושת השבת
שעבר.
ולזה אמר -
׳וששה קנים, הם ששת ימי החול,
׳יוצאים מצדיה של גוף המנורה, שהוא נר האמצעי שכנגד השבת.
ופירש -
׳שלשה קני מנורה מצדה האחד, שהם ימים ד'-ה'-ו',
׳ושלשה קני מנורה מצדה השני, שהם ימים א'-ב'-ג'.
ואמר, ׳מקשה תעשה אותה יריכה וקנה, נראה לי -
׳יריכה, אלו שעות תוספת שבת מלפניו ומלאחריו, שהם מדרבנן,
׳וקנה, הוא גופה של מנורה, שהוא כנגד יום השבת עצמו.
והכוונה -
שתיזהר לשמור התוספת, כמו שתשמור גוף השבת העיקרי, שיהיו בהשוואה
אחת.
ואמר -
׳גביעיה, רמז למעשה,
׳כפתוריה, רמז למחשבה שהיא במוח הסתום ככפתור,
׳פרחיה, רמז לדיבור.
הכל, ׳ממנה יהיו -

מקדושת השבת יהיו, שתשמור שלשה חלקים אלו בקדושת השבת.

נמצא -

נר האמצעי, הוא כנגד השבת, שהוא עומד אמצעי בשבוע,

כי הם ד'-ה'-ו' מכאן, וא'-ב'-ג' מכאן.

ולכן, משה רע"ה, בשבעה כורתי ברית, גם כן הוא מְכוּן כנגד נר האמצעי,

כי אברהם יצחק ויעקב מכאן, ואהרן יוסף ודוד מכאן, ונמצא משה רע"ה ויום השבת שניהם במקום אחד, שרמוזים בנר האמצעי.

ובזה יובן, מה שכתוב בשבת, 'ישמח משה במתנת חלקו'.

ולכן, ראשי תיבות, 'מזמור שיר ליום השבת', הוא, למשה."

ח. והנה, על הפסוק ²⁹, "לְעֵמֶת הַמִּסְגָּרָה, תִּהְיֶינָה הַטְּבָעֹת, לְבָתִּים לְבָדִים, לְשֵׂאת אֶת הַשֻּׁלְחָן", כתב ³⁰ בספר הקדוש "בת עין":

"הנה כתיב ³¹, 'יִרְאֵת ה' היא אוֹצְרוֹ',

אמרו רבותינו ז"ל ³², 'מלמד, שאין להקדוש ברוך הוא בעולמו, אלא אוצר של יראת שמים'.

פירוש -

כי לזאת היתה עיקר כוונת הבריאה, בשביל היראה.

ועיקר היראה, הוא בחינת נקודה הנעלמה, נקודה פנימית שבלב ישראל, בבחינת יראת בוש, שמתבייש מגדולתו יתברך ורוממותו.

ואדם שאין לו בחינת יראה הנ"ל, אזי הוא בוש בעצמו בליבו,

²⁹ שמות, כה' - כז'.

³⁰ בפרשתן.

לשונו הקדוש, הובאה כאן במעט שינויי לשון, למען ירוץ הקורא בהם.

³¹ ישעיה, לג' - ו'.

³² ברכות, לג' ע"ב.

ודואג בקרבנו, על שאין לו בחינה זאת, הראוי להיות בלב כל ישראל [וזהו בחינת אוצר, שנקודה זו הוא טמון כאוצר בלב ישראל].

וזהו בחינת 'אוצר' אצל הקדוש ברוך הוא -

כאוצר זה שחביב על בעליו, כן בחינת היראה, הוא חביב מאוד אצל הקדוש ברוך הוא.

והנה, אמרנו, ש-ג' בחינות יראה יש בין אנשים -

א'. בחינת יראה תתאה, מעונש גשמי,

ב'. בחינת יראה, מעונש רוחני לחיי עולם הבא,

ג'. בחינת יראת בושת.

ולזה, מרמזים ג' פעמים מילת 'תרומה', הנאמרים בפרשה זו ³³, וּמִדְבַר בַּהֶם מִלְמַעְלָה לַמָּטָה ³⁴ -

'וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה', רצונו לומר, ל'-י', שהוא בחינת יראת בושת, המרומזת באות י', שהוא בחינת חכמה,

'תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי', הוא בחינה ב', בחינת יראה מעונש עולם הבא,

בחינה ג', וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֲתָם, פירוש, שתיקח מהם אותה בחינת יראה, שהוא אודות זהב וכסף ונחשת, כי הוא בחינת יראה התחתונה.

והגם, שהבחינה ה-ג' היא גם כן בחינה טובה, שכן, על כל פנים הוא מאמין בהשגחת הבורא,

ברם, מכל מקום, הוא מדרגה קטנה לגבי האחרים ...

³³ "דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי", (שמות, כה' - ב').

"דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי", (שמות, כה' ב').

"זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֲתָם, זָהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֶׁת", (שמות, כה' ג').

³⁴ היינו:

מהדרגה הגבוהה, לדרגה הנמוכה.

וכל בחינות היראה שמשגיגין ב-ששת ימי המעשה, על ידי ההתבוננות בגדולתו
יתברך,

שהם ממשיכים מן המידות העליונות, בחינת אור א-לוהי בכל יום, מן המידה
השייכת לאותו יום,
מכל מקום, בשבת, מאיר עליו אור מקיף, השומר אותו מכל צד, שלא יגע בו זר,
שהם הקליפות.

וזהו שאמר הכתוב, 'לְעִמּוֹת הַמְּסַנְנֶרֶת', פירוש -

'עומת', גימטריא, ו' פעמים שם 'א-להים', שהוא מרמז על בחינת יראה ³⁵,

'עומת', מרמז על ו' פעמים יראה, של כל ששת ימי המעשה ³⁶.

'המסגרת', הוא בחינת אוצר, שהוא סגור ומסוגר לבעלים, שהוא מרמז לבחינת
יראה.

ט. והנה, בעניין המנורה, נאמר ³⁷, "שְׁלֹשָׁה קִנִּי מְנֶרֶה מְצַדָּה הָאֶחָד, וְשְׁלֹשָׁה
קִנִּי מְנֶרֶה מְצַדָּה הַשֵּׁנִי":

והיינו, שהנרות צריכות להאיר אל מול הנר האמצעי, שהוא הנר המוצנע.

ובטעם הדבר, אפשר, על פי מה שביאר מרנא ה"חתם סופר" זיע"א ³⁸:

שהמנורה, רומזת על התורה שבעל פה,

³⁵ היינו:

מילת "עומת", עולה בגימטריא למניין 516.

ומילת "א-להים", עולה בגימטריא למניין 86,

וכאשר נכפיל מילת "א-להים" הרומזת על בחינת יראה, ב-ו' פעמים המכוונים כנגד ו' ימי המעשה,

נקבל בגימטריא, סך של 516.

³⁶ עיין מה שכתבנו בהערה לעיל.

³⁷ שמות, לז' - יח'

³⁸ בספרו הקדוש "תורת משה", (במדבר, פרשת "בהעלותך", ח' - ב').

ומשום כך, יש בה ששה קנים - שלושה מצד האחד, ושלושה מצד השני.
כיוון, שבתורה שבעל פה, יש גם כן ששה סדרים,
שהם: זרעים, מועד, נשים, נזיקין, קדשים, טהרות,
אשר הינם נרמזים בפסוק, "וְהָיָה אֱמוּנַת עֵתִיד חֶסֶן, יְשׁוּעַת חֲכָמַת וְדַעַת, יִרְאֵת
יְהוָה הִיא אוֹצְרוֹ",

וכדרשת רבותינו ז"ל³⁹ -

"אמונת'⁴⁰ - זה סדר זרעים,

'עתידי'⁴¹ - זה סדר מועד,

'חסן'⁴² - זה סדר נשים,

'ישועות'⁴³ - זה סדר נזיקין,

חכמת'⁴⁴ - זה סדר קדשים,

³⁹ שבת, לא' ע"א.

⁴⁰ פירש רש"י:

שמתוך אמונתו, מפריש מעשרותיו כראוי.

ובתוספות הביאו משם הירושלמי:

שטעם הדבר ש"אמונת" מרמז על סדר זרעים, הוא מפני "שמאמין בחי העולמים - וזרע".

⁴¹ פירש רש"י:

מפני שהוא מיוסד על שבתות ומועדי השנה, כי "עת", הוא לשון "זמן".

⁴² פירש רש"י:

משום ש"חוסן" הוא לשון יורשים,

כי נחלה בלשון ארמית, נקראת "אחסנתא",

ועל ידי האשה, נולדים יורשים.

⁴³ פירש רש"י:

שעל על ידי לימוד סדר נזיקין, הוא "מושיען" - מזהירן, לפרוש מלהזיק ולהתחייב ממון.

⁴⁴ פירש רש"י:

'ודעת' ⁴⁵ - זה סדר טהרות,

ואפילו הכי, 'יראת ה' היא אוצרו'."

ואם כן, ששת הקנים שבמנורה, שלושה מצידה האחד, ושלושה מצידה השני,

רומזים, לששה סדרי משנה, שהיא התורה שבעל פה.

ברם, הקנה האמצעי של המנורה, הוא כנגד היראת שמים, שצריכה להיות באדם שעוסק בתורה,

והוא, מאמר רבותינו ז"ל, "ואפילו הכי, 'יראת ה' היא אוצרו' ",

כי האדם שאינו עוסק בתורה, "בקדושה ובטהרה", אינו יכול להתקדם בעבודתו הרוחנית כלל ועיקר.

ולפיכך, רמזה התורה הקדושה, את כל עניין עסק התורה, בעניין עשיית המנורה.

ל. זאת תורת העול"ה:

א. משה רע"ה, מְכַנֵּן כנגד יום שבת קודש ⁴⁶.

שצריך חכמה גדולה ללמודו.

⁴⁵ פירש רש"י:

שהיא עדיפה על החכמה.

וכתב רבינו הרי"ח הטוב זיע"א, (בספרו הקדוש "בן יהודע", שבת, לד' ע"א), בשם מוהרי"ח:

שלפי זה, אפשר לבאר את מאמר רבותינו ז"ל (ויקרא רבה, פרשה א', טו') -

"כל תלמיד חכם שאין בו דעת, נבילה טובה הימנו",

שתלמיד חכם שאין בו 'דעת' - היינו, תלמיד חכם שאינו יודע אלא ה' סדרים -

אבל סדר 'טהרות', הנקרא 'דעת' אינו יודע,

ותלמיד חכם שכזה, 'נבילה טובה הימנו' - כלומר, תלמיד חכם זה, יוכל בקלות להיכשל בטומאה חמורה מבלי להבחין בכך.

⁴⁶ וכפי שכתבנו באות ז', מתורתו של הרי"ח הטוב זיע"א.

- ב. שבת קודש, היא בת הזוג של עם ישראל, באשר הם יושבים ועוסקים בדברי התורה הקדושה ביום השבת ⁴⁷.
- ג. והנה, משה רע"ה, המְכַנֵּן כנגד יום השבת, הוא שקיבל את התורה הקדושה בסיני, ומסרה לעם ישראל.
- ד. עיקר החזרה בתשובה, אינה, כי אם באמצעות לימוד התורה הקדושה ⁴⁸.
- ה. המזמור שמרמז על התשובה, הוא מזמור של יום השבת, אשר בו נרמז משה רע"ה ⁴⁹.
- ו. יום השבת, משפיע יראת שמים, אל כל ששת ימי המעשה ⁵⁰.
- ז. עוד ידועים דברי רבותינו ז"ל ⁵¹, ש"קודשא בריך הוא, ואורייתא, וישראל, חד הוא".

ולאור האמור, נשכיל ונבין:

שמחמת שמה רע"ה, הוא כנגד יום השבת,

ומחמת שמה רע"ה, הוא כנגד התורה הקדושה,

ומחמת שהשבת היא בת הזוג של עם ישראל,

ומחמת שהתורה ועם ישראל והקדוש ברוך הוא, נחשבים כדבר אחד,

ומחמת שזמן השבת, הוא משפיע את כוח היראת שמים אל כל ששת ימי המעשה,

ממילא:

עיקר התשובה, שהוא על ידי לימוד התורה הקדושה,

⁴⁷ וכפי שכתבנו באות ה', מדברי רשב"י זיע"א.

⁴⁸ וכפי שכתבנו באותיות ג'-ד', מדברי רבינו חיים סינאני זיע"א, ורבו המהר"י קורין זיע"א.

⁴⁹ וכפי שכתבנו באותיות ו'-ז'.

⁵⁰ וכפי שכתבנו באותיות ז'-ח'.

⁵¹ "זוהר הקדוש", חלק ג', דף עג' ע"ב.

הוא, ביום השבת, אשר בו יעסוק האדם בדברי התורה הקדושה.

ובפרט, שמילת "תשובה", היא נוטריקון של:

שבת ו' - ה', המלמדת אותנו, שעיקר התשובה הינה ביום השבת, שבהם יעסוק האדם ב-ה' חומשי תורה וב-ו' סדרי משנה.

ומעתה, יובנו אל נכון דברי רבותינו ז"ל⁵² :

"אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן, מיד נגאלים",

שכן, בעת שהאדם שומר את השבת כהלכתה, והיינו, בעסק התורה,

אזי, אין לך תשובה גדולה מזו.

יתן ה' יתברך, ונזכה לכל המבואר, ובוודאי שנזכה לבית משיח צדקינו, במהרה בימינו. אמן.

---

⁵² שבת, קיח' ע"ב.